

DI Analyse

Andreas Fernstrøm, chefanalytiker
afe@di.dk, 2126 6634

JANUAR 2024

Stort potentiale ved digitalisering og robotter i den offentlige sektor

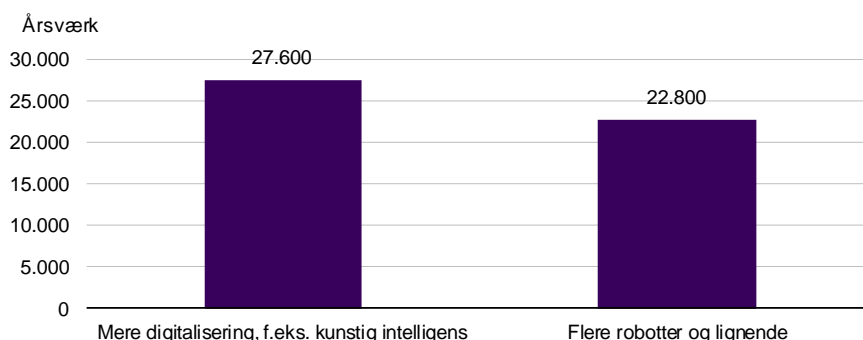
I en befolkningsundersøgelse for DI svarer offentligt ansatte, at der er et stort potentiale i deres daglige arbejde ved at bruge mere digitalisering og flere robotter. Samlet kan der frigøres henholdsvis knap 28.000 årsværk ved mere digitalisering og knap 23.0000 årsværk ved øget brug af robotter.

Stort potentiale for frigørelse af arbejdstid ved digitalisering og robotter

Når man spørger de offentligt ansatte, så fortæller en stor del, at der er et betydeligt besparelspotentiale i deres daglige arbejde

Stort potentiale for at frigøre arbejdskraft i den offentlige sektor

Frigørelse af arbejdskraft i det offentlige gennem forbedringer af udvalgte områder

Anm.: Beregningerne er baseret på svar fra 1.023 offentligt ansatte. De to områder kan være overlappende og kan derfor ikke nødvendigvis adderes. De er stillet spørgsmålet: "Hvor meget eller lidt af din tid i dit daglige arbejde vil du mene, at der kan frigøres gennem forbedringer inden for følgende områder?"

Kilde: Wilke og DI

ved at skele til digitalisering og robotter. Det har DI netop gjort i en analyse foretaget i befolkningen, hvor mere end 1.000 offentligt ansatte har deltaget.

Hvis man skalerer de indkomne svar op til hele den offentlige sektor, så svarer det til, at mere digitalisering (herunder kunstig intelligens) vil kunne frigøre arbejdstid for, hvad der svarer til 27.600 fuldtidspersoner. Tilsvarende vurderes mere brug af robotter og lignende at kunne frigøre arbejdstid for, hvad der svarer til 22.800 fuldtidspersoner.

I gennemsnit kan en offentligt ansat spare mere end et kvarter af deres daglige arbejdstid

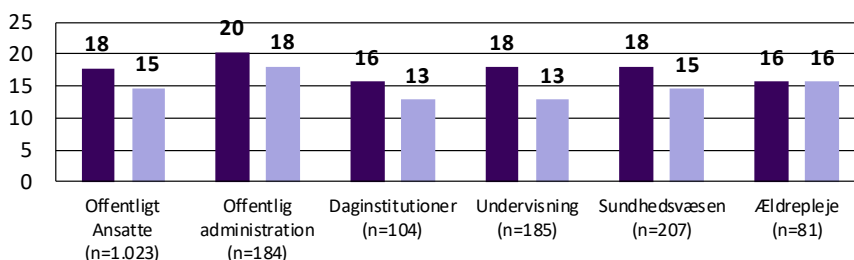
Sagt på en anden måde svarer det til, at hver offentligt ansatte i gennemsnit vurderer at kunne spare 18 minutter om dagen via mere digitalisering og 15 minutter via øget brug af robotter. Da der kan være overlap mellem de to svarmuligheder, kan de ikke lægges sammen. De illustrerer dog, at der er et kæmpe potentiale i at bruge nye digitale løsninger og nye teknologier i den offentlige sektor.

Dykker man ned i de underliggende tal, så ses det, at potentialer fordelt på arbejdsområder vurderes at være nogenlunde i samme størrelsesorden. Potentialet vurderes størst inden for administration med 20 minutter, mens det inden for ældrepleje vurderes til at være 16 minutter, der dagligt kan spares.

Offentligt ansatte kan frigøre mindst et kvarter om dagen

Tid der kan frigøres fra offentligt ansattes dagligdag. Fordelt på arbejdsområde

Minutter

■ Mere digitalisering, f.eks. kunstig intelligens ■ Flere robotter og lignende

Anm.: Offentligt ansatte er stillet spørgsmålet: "Hvor meget eller lidt af din tid i dit daglige arbejde vil du mene, at der kan frigøres gennem forbedringer inden for følgende områder?". Der er arbejdsområder, som ikke er vist på figuren, grundet få respondenter. De tæller med i det samlede resultatet for alle offentligt ansatte.

Kilde: Wilke og DI

Reelt er potentialet nok endnu større, end de offentligt ansatte angiver. Der er inden for det seneste stykke tid sket nogle enorme fremskridt inden for især kunstig intelligens, som kommer til at betyde enorme forandringer på arbejdsmarkedet. Men det er i mange tilfælde for abstrakt, at vurdere konsekvensen af disse forandringer. Derfor vurderer vi heller ikke, at respondenterne fuldt ud kan se omfanget på stående fod, og deres vurdering af potentialet for at frigøre arbejdstid er forventeligt for lille på sigt.

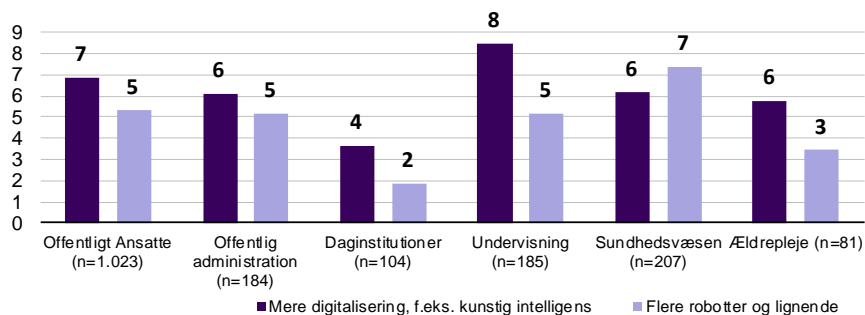
Hvis vi i stedet skeler til anvendelsen af robotter, så er billedet igen meget lige fordelt. Personer, der arbejder inden for administration, vurderer, at de kan frigøre 18 minutter ved øget brug af robotter, mens personer inden for undervisning vurderer, at de kan spare 13 minutter dagligt.

Syv pct. af de offentligt ansatte vurderer, at digitalisering kan frigøre en tiendedel af deres arbejdstid

I det ovenstående er der set på det gennemsnitlige frigørelsespotentiale. Men det dækker over en relativt stor spredning blandt respondenterne. Her er det interessant, at der faktisk er syv pct. af de offentligt ansatte, der vurderer, at de kan frigøre mere end ti pct. af deres daglige arbejdstid ved øget digitalisering. Det tilsvarende tal for øget brug af robotter er fem pct. Det er særligt blandt ansatte inden for undervisning, at en del af de offentligt ansatte peger på stort potentiale i digitalisering, mens potentialet i øget brug af robotter især fremhæves af ansatte inden for sundhedsvæsenet.

En del offentligt ansatte ser markante potentialer for digitalisering og robotter

Andel der vurderer, at der kan frigøres mindst ti pct. af deres arbejdstid
Procent

Anm.: Offentligt ansatte er stillet spørgsmålet: "Hvor meget eller lidt af din tid i dit daglige arbejde vil du mene, at der kan frigøres gennem forbedringer inden for følgende områder?". Der er arbejdsområder, som ikke er vist på figuren, grundet få respondenter. De tæller med i det samlede resultatet for alle offentligt ansatte
Kilde: Wilke og DI

Sådan har vi gjort

DI har fået gennemført en spørgeskemaundersøgelse i befolkningen (se boksen nedenfor for fakta om denne). I befolkningsundersøgelsen er respondenterne blandt andet blevet stillet følgende spørgsmål, som er anvendt i denne analyse.

Spørgsmål 1

Hvor ser du det største potentiale, hvis det offentlige skal forbedre serviceniveauet/mindske omkostningerne?

- Bedre ledelse og styring
- Mere digitalisering, f.eks. kunstig intelligens
- Flere robotter og lignende
- Mindre bureaukrati
- Mere frit valg mellem offentlige og private tilbud, når du er blevet tildelt en velfærdsydelse
- Flere opgaver løses af private virksomheder
- Opgør med faggrænser (som f.eks. at SOSU'ere kan varetage flere af de opgaver, som sygeplejersker løser i dag)
- Andet, notér: _____
- Ingen steder
- Ved ikke

Spørgsmål 2

Alene stillet til offentligt ansatte, der har angivet, at der er et besparelspotentiale i spørgsmål 1

Hvor meget eller lidt af din tid i dit daglige arbejde vil du mene, at der kan frigøres gennem forbedringer inden for følgende områder?

Underspørgsmål til spørgsmål 2

- Bedre ledelse og styring
- Mere digitalisering, f.eks. kunstig intelligens
- Flere robotter og lignende
- Mindre bureaukrati
- Mere frit valg mellem offentlige og private tilbud, når du er blevet tildelt en velfærdsydelse
- Flere opgaver løses af private virksomheder
- Opgør med faggrænser (som fx at SOSU'ere kan varetage flere af de opgaver som sygeplejersker løser i dag)

- Andet

Svarmuligheder til spørgsmål 2

- Intet potentiale for forbedring
- Under 2 pct.
- 2-4 pct.
- 4-6 pct.
- 6-8 pct.
- 8-10 pct.
- Mere end 10 pct.
- Ved ikke

I beregningerne er der taget udgangspunkt i spørgsmål to, hvor der er medtaget de offentligt ansatte, som har svaret, at der ikke er et potentiale i spørgsmål 1.

Der er anvendt middelværdien inden for intervallerne for arbejdstid, der kan frigøres. For besvarelser, som angiver over 10 pct. er forudsat et besparelspotentiale på 11 pct.

For at finde det samlede besparelspotentiale i den offentlige sektor er gennemsnitsprocenten ganget med antallet af præsterede timer i den offentlige sektor fra arbejdstidsregnskabet, som i de første tre kvartaler i 2023 var 1.274 timer. Omregning til årsværk er sket på baggrund af en standard årsnorm på 1.642,8 timer.

Fakta om spørgeskemaundersøgelsen

Dataindsamlingsperiode:

Interviewene er gennemført i uge 40-42, 2023

Målgruppe:

Danskere, 18 år+

Dataindsamlingsmetode:

Undersøgelsen er gennemført som onlineinterview i Wilkes Webpanel (CAWI)

Stikprøve

Planlagt stikprøve: 1.000 offentligt ansatte. I alt 4-5.000 nat.rep. Opnået stikprøve: 1.023 offentligt ansatte + 3.577 danskere. Svarende til 4.600 nat.rep.

I alt er 16.592 personer inviteret til at deltage i undersøgelsen. 5.782 har åbnet og startet undersøgelsen, mens 4.600 har gennemført den. 80% af de startende har gennemført undersøgelsen.

Vejning af data

Data er vejet på køn, alder (grupperet) og region, så disse er nationalt repræsentative.